ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a Mgr. et Ing. et Bc. Radovana Havelce v právní věci stěžovatele **Finančního ředitelství v Ústí nad Labem,** se sídlem v Ústí nad Labem, Velká hradební 61, za účasti **P. P.**, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka Liberec ze dne 22. 5. 2006, č. j. 59 Ca 104/2004 – 28,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu Ústí nad Labem, pobočka Liberec ze dne 22. 5. 2006, č. j. 59 Ca 104/2004 – 28, bylo zrušeno rozhodnutí stěžovatele ze dne 27. 5. 2004, č. j. 18175/110/2004, jímž bylo zamítnuto odvolání účastníka proti platebnímu výměru Finančního úřadu v České Lípě ze dne 6. 8. 2003, č. j. 51763/03/172911/5239 o předepsání daně z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků k přímému placení za zdaňovací období roku 2000 ve výši 120 505 Kč. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že z ustanovení § 38k odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o daních z příjmů“) vyplývá, že i poplatník, který nepodepsal prohlášení podle odst. 4 citovaného ustanovení může požádat o roční zúčtování záloh. Musí však rozhodné skutečnosti prokázat a podepsat prohlášení nejpozději do 15. února roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období. Podle názoru krajského soudu nerespektuje výklad správního orgánu skutečnost, že provedení ročního zúčtování záloh je oprávněním, nikoli povinností poplatníka. Oprávnění požádat písemně o provedení ročního zúčtování záloh svědčí poplatníkovi do 15. února po uplynutí zdaňovacího období. Zákon stanoví pouze

termín, do kterého může poplatník prokázat rozhodné skutečnosti a podepsat prohlášení. Restriktivní výklad správního orgánu, podle kterého nelze o roční zúčtování záloh požádat 31. 12. nemá oporu v ustanovení § 38k odst. 7 zákona o daních z příjmů. Takovým výkladem vybočil správní orgán při výkonu státní moci z mezí stanovených zákonem.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle názoru stěžovatele krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, zda je poplatník oprávněn podle ustanovení § 38k odst. 7 zákona o daních z příjmů platně požádat o roční zúčtování záloh i dne 31. 12., protože nesprávně vyložil větu „nejpozději do 15. února roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období“. Stěžovatel trvá na výkladu uvedeného ustanovení, podle kterého může poplatník požádat o roční zúčtování záloh pouze v době ode dne 1. 1. do 15. 2. Citované ustanovení stanoví nejen termín, do kterého může poplatník prokázat rozhodné skutečnosti a podepsat prohlášení, ale také termín, od kterého může toto prohlášení podepsat, protože je v něm výslovně uvedeno „po uplynutí zdaňovacího období“. Pokud by měl zákonodárce v úmyslu stanovit pouze termín, do kterého lze podepsat prohlášení, postačilo by, aby uvedl větu „nejpozději do 15. února roku následujícího po zdaňovacím období“. Tomuto gramatickému výkladu odpovídá také výklad logický, protože nejprve musí zdaňovací období uplynout, což nastane dne 31. 12., a teprve následně může poplatník požádat písemně posledního plátce daně o provedení ročního zúčtování. Před skončením zdaňovacího období poplatník ještě nesplňuje podmínky pro podání žádosti o provedení ročního zúčtování, protože neví, zda nebude mít příjmy od více plátců současně, případně zda nebude mít povinnost podat přiznání k dani z příjmů z jiného důvodu. V případě účastníka bylo prohlášení podepsáno poslední den zdaňovacího období a nebylo tedy pravděpodobné, že dojde ke změně proti skutečnostem uvedeným v prohlášení. Pokud by však stěžovatel vycházel z názoru soudu, mohlo by být prohlášení podepsáno již třeba 3 měsíce před uplynutím zdaňovacího období, což stěžovatel považuje za nelogické. Proto navrhl, aby napadený rozsudek byl zrušen a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Namítá-li stěžovatel nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, je třeba uvést, že nesprávným posouzením právní otázky může být omyl soudu při aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav, přitom o mylnou aplikaci právní normy jde tehdy, pokud soud na zjištěný skutkový stav použil jiný právní předpis než který měl správně použít nebo jinou právní normu správně použitého právního předpisu než kterou měl za daného skutkového stavu správně použít anebo aplikoval správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustil se nesprávnosti při výkladu. Právní otázkou, jež měla být podle stěžovatele v řízení krajským soudem posouzena nesprávně, je, zda podle ustanovení § 38k odst. 7 zákona o daních z příjmů může poplatník platně požádat o roční zúčtování záloh v průběhu zdaňovacího období nebo pouze po jeho uplynutí v časovém rozmezí od 1. 1. do 15. 2.

V ustanovení § 38k zákona o daních z příjmů bylo upraveno uplatnění nezdanitelných částek ze základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků. Podle odst. 1 citovaného ustanovení je poplatník povinen prokázat plátci daně skutečnosti rozhodné pro uznání nezdanitelných částek ze základu daně při výpočtu záloh nejpozději

do konce kalendářního měsíce, v němž tyto okolnosti nastaly. Při nástupu do zaměstnání je lhůta dodržena, prokáže-li poplatník tyto skutečnosti do 30 dnů ode dne nástupu do zaměstnání. Tyto lhůty jsou však „pouze“ lhůtami pro prokázání rozhodných skutečností v průběhu kalendářního roku pro výpočet daňové zálohy. Podle odst. 4 citovaného ustanovení srazí plátce daně zálohu podle § 38h odst. 2 zákona o daních z příjmů a přihlédne k nezdanitelným částkám ze základu daně, podepíše-li poplatník do 30 dnů po vstupu do zaměstnání a každoročně nejpozději do 15. února na příslušné zdaňovací období prohlášení o tom, jaké skutečnosti jsou u něho dány pro přiznání nezdanitelných částek, že za stejné období kalendářního roku nepodepsal stejné prohlášení a neuplatňuje tyto částky u jiného zaměstnavatele a jestli tyto nároky neuplatnil někdo jiný a zda je či není poživatelem starobního důchodu. Poplatníkovi, který v průběhu kalendářního roku z různých důvodů neuplatnil a neprokázal okolnosti pro uplatnění nezdanitelných částek ze základu daně, je dána podle odst. 7 citovaného ustanovení možnost tento nedostatek napravit a podepsat prohlášení i po uplynutí příslušného zdaňovacího období, nejpozději však do 15. února roku následujícího a zaměstnavatel dodatečně přihlédne k uvedeným skutečnostem při ročním zúčtování záloh, tj. do 15. února roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období. Jak zcela správně uvedl krajský soud v napadeném rozsudku, zákon o daních z příjmů v ustanovení § 38k odst. 7 stanoví pouze nejzazší termín, ve kterém může poplatník prokázat rozhodné skutečnosti pro uplatnění nezdanitelných částek a podepsat prohlášení. Nic více a nic méně. Jak rovněž správně zdůraznil krajský soud, podepsání a uplatňování nároku na nezdanitelné částky je právem poplatníka a nikoliv jeho povinností.

Z důvodů výše uvedených není napadený rozsudek nezákonný, a proto Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl. Ve věci rozhodl v souladu s § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, když neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a finančnímu ředitelství žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. srpna 2007

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu